

VOETBAL, FITNESS EN GOLF POPULAIRSTE SPORTEN

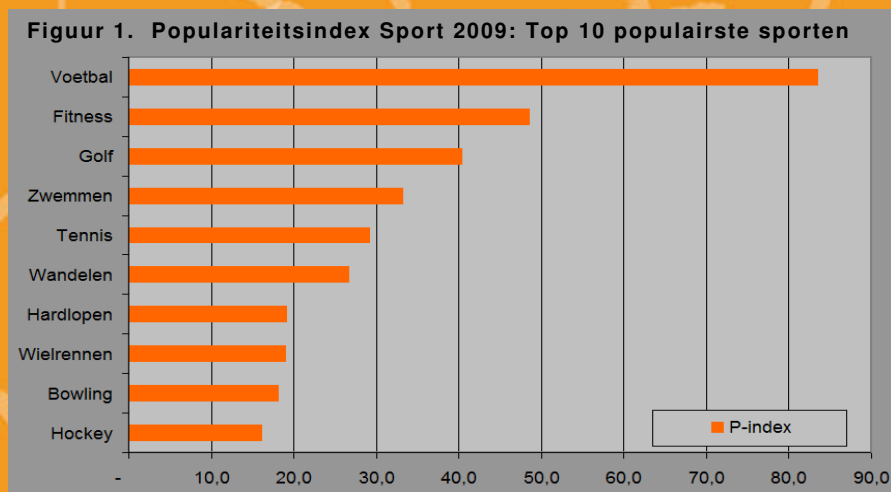
Wat is de populairste sport? De sport die door de meeste mensen wordt beoefend of de sport waar de meeste mensen naar kijken, over lezen en over praten? Tot voor kort kon de populariteitsvraag uitsluitend beantwoord worden door te kijken naar het aantal beoefenaars. Bureau Duodecim heeft een methode ontwikkeld om de populariteit van sporten te kunnen meten waarbij zowel het aantal beoefenaars als de mate waarin er belangstelling voor een tak van sport is, meetelt. Deze onderzoeksmethode is voor het eerst toegepast bij het opstellen van de Populariteitsindex Sport 2009.

Resultaten

Uit de Populariteitsindex Sport 2009 blijkt dat voetbal veruit de populairste sport is in Nederland, op afstand gevolgd door fitness, golf, zwemmen en tennis. De top 10 wordt verder gecompleteerd door de sporten wandelen, hardlopen, wielrennen, bowling en hockey.

Belangstelling per tak van sport

Met de Populariteitsindex Sport 2009 is voor het eerst goed inzicht verkregen in de mate waarin er in Nederland belangstelling bestaat voor een tak van sport. Tot voor kort kon deze populariteitsvraag uitsluitend goed beantwoord worden door te kijken naar het aantal beoefenaars. Het meten van de belangstelling voor de verschillende takken van sport was vrijwel onmogelijk. Als indicatie werd in het verleden hiervoor gekeken naar het aantal tv-minuten of de kijkcijfers, maar dit geeft geen waarheidsgetrouw beeld van de werkelijke interesses van de Nederlandse bevolking. Sommige sporten zijn nu eenmaal minder televisiegeniek en komen dus minder op tv maar zijn weldegelijk

Verskil tussen belangstelling en beoefening

Een belangrijke conclusie van het onderzoek is dat er een verschil bestaat tussen de belangstelling voor een sport en de mate waarin een sport wordt beoefend. Golf is hiervan het belangrijkste voorbeeld: kijkend naar het aantal beoefenaars dan scoort golf een 20ste plaats, maar qua belangstelling eindigt golf als tweede. In totaal is golf daarmee de op twee na populairste sport, na voetbal en fitness. Hetzelfde geldt voor hockey: een 32ste positie op basis van het aantal beoefenaars, maar een 5de plaats indien gekeken wordt naar de mate van belangstelling. Hiermee eindigt hockey nog net in de top 10 van populairste sporten. Wielrennen geeft een tegenovergesteld beeld weer: relatief veel beoefenaars (4^e plaats), maar qua populariteit neemt wielrennen slechts de 16de positie in. Op de populariteitsranglijst komt wielrennen daarmee op de 8ste plaats.

populair (voorbeelden hiervan zijn fitness en bridge). Anderzijds komt ook het omgekeerde voor: sporten die beperkt worden beoefend maar daarentegen wel kunnen rekenen op veel tv-exposure (bijvoorbeeld schaatsen).

Analyseren menselijk gedrag

Om te komen tot een juiste methode om de populariteit van sporten te kunnen meten, analyseerde Bureau Duodecim allereerst het gedrag van mensen die veel belangstelling tonen voor een bepaalde tak van sport. Hieruit blijkt dat deze mensen alles over de betreffende sport willen weten, het nieuws volgen en over de tak van sport praten, lezen en schrijven. Dit gebeurt vandaag de dag niet alleen op de traditionele manier (via televisie, radio, kranten en bijeenkomsten) maar steeds meer via internet. Dit laatste vormde de basis voor de ontwikkelde onderzoeksmethode.

POPULARITEITSINDEX SPORT 2009

Zoekwoorden

Internetgebruikers maken massaal gebruik van zoekmachines waarvan Google de grootste en meest bekende is. De gedachte achter de door Bureau Duodecim ontwikkelde onderzoeksmethode is dat de mate van populariteit van een tak van sport kan worden afgelezen aan het aantal keren dat een sport als zoekopdracht wordt ingevoerd. Het is voor het eerst dat deze methode in Nederland op deze manier wordt toegepast.

Het gezaghebbende tijdschrift Nature maakte eind vorig jaar voor het eerst melding van de toepassing van zoekwoorden om trends en ontwikkelingen in de Verenigde Staten in kaart te brengen. Zo wordt aan het aantal keren dat internetgebruikers het woord 'griep' intypen, afgelezen of er een griepvirus in Amerika rondwaart. Doordat de locatie van de internetgebruikers die het woord 'griep' intypen ook bekend is, wordt tevens duidelijk waar de griep heerst¹. Op dezelfde manier heeft Bureau Duodecim de mate waarin de verschillende takken van sport als zoekopdracht in 2008 in Nederland werden ingevoerd met elkaar vergeleken.

Nederland geschikt als onderzoeksgebied

Deze onderzoeksmethode is vooral geschikt indien het onderzoeksgebied Nederland betreft. Maar liefst 91% van de Nederlanders hebben zelf de beschikking over toegang tot internet². De internetdekking in Nederland is de hoogste van de Europese Unie. Uit onderzoek blijkt ook dat vanuit verschillende persoonkenmerken de ondervetegenwoordiging op internet zeer beperkt is. Zo geldt voor inwoners van 45 tot 65 jaar dat maar liefst 86% op internet actief is en dat ook op basis van opleidingsniveau van een brede vertegenwoordiging sprake is.

Populariteitsindex

Op basis van de onderlinge verhoudingen tussen de zoekvolumes per tak van sport heeft Bureau Duodecim een Belangstellingsindex (B-index) opgesteld. De sport met de meeste zoekopdrachten (voetbal) heeft een B-index van 100, de B-index van andere sporten zijn

hiervan naar verhouding afgeleid. Op dezelfde wijze zijn de sporten gerangschikt op basis van de mate waarin de sporten in 2008 werden beoefend³. Dit betreft de Deelname-index (D-index). Door optelling van beide scores, waarbij de B-index (70%) zwaarder weegt dan de D-index (30%) wordt de mate van populariteit verkregen uitgedrukt in de Populariteits-index (P-index).

Proef op de som

De door Bureau Duodecim ontwikkelde methodiek biedt ook inzicht in het verloop van de belangstelling van sporten in de loop der tijd. Hiermee kan de proef op de som worden genomen of de methodiek overeenkomt met de werkelijkheid. Zo toont 'voetbal' als zoekopdracht een grote piek tijdens het EK voetbal in juni 2008. Hetzelfde geldt voor wielrennen dat jaarlijks een piek vertoont tijdens de Tour de France. Fitness blijkt vooral in januari veelvuldig ingevoerd wat zou kunnen wijzen op het gevolg van goede voornemens om in het nieuwe jaar weer te gaan sporten.

Schaatsen, darts en waterpolo

De sporten schaatsen, darts en waterpolo onderschrijven misschien nog wel het beste dat de belangstelling voor een sport kan worden afgelezen aan de mate waarin mensen een sport als zoekopdracht invoeren op Google. Schaatsen vertoont jaarlijks een piek in de winter, waarbij de aanwezigheid van natuurijs in januari 2009 niet zorgde voor schaatskoorts, maar ook voor het massaal intypen van 'schaatsen' op de zoekpagina.

Bij Darts is een zogenaamd Barney-effect zichtbaar: in januari 2004, 2005 en 2006 vertoonde het zoekwoord 'darts' een grote piek, daarna is dit afgevlakt. In 2004 haalde Van Barneveld op de Embassy de halve finale, een jaar later won Van Barneveld het toernooi en in 2006 speelde hij de finale tegen landgenoot Jelle Klaasen. Daarna stapte Van Barneveld over naar de Professional Darts Corporation en speelde hij niet meer op de Embassy. Dat heeft de belangstelling voor de dartsport in Nederland -als we de onderzoeksmethode volgen- goed heeft gedaan.

¹ <http://www.nature.com/nature/journal/v457/n7232/full/nature07634.html>

² Bron: StatLine, ICT-gebruik van personen naar persoonskenmerken;

<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/vrije-tijd-cultuur/publicaties/artikelen/archief/2008/2008-2641-wm.htm>

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=71098ned&D1=33-40&D2=0-6&D3=a&HDR=G1&STB=T,G2&VW=T>

³ Sportersmonitor 2008, W.H.J. Mulier Instituut in opdracht van NOC*NSF

POPULARITEITSINDEX SPORT 2009

Tot slot is het waterpologoud in Beijing zichtbaar in de cijfers. Tot aan de Olympische Spelen googlede vrijwel niemand op 'waterpolo'. Vlak na het winnen van de gouden medaille nam de belangstelling en daarmee het aantal keren dat het zoekwoord 'waterpolo' werd ingevoerd voor een kort periode gigantisch toe. De belangstelling voor de waterpolosport is echter van korte duur gebleven. Al snel na de Spelen werd er via internet als vanouds in zeer beperkte mate op waterpolo gezocht.

Nieuwe toepassingen

Bureau Duodecim wil met de ontwikkelde methodiek in de toekomst nader onderzoek gaan doen naar trends en ontwikkelingen binnen de sport. Vooral voor sportbonden en sportorganisaties is inzicht in de mate van belangstelling en het verloop hiervan in de tijd van belang. In de toekomst kunnen de trends en ontwikkelingen via deze methodiek ook op provinciaal niveau verkregen worden. Dan kan onderzocht worden welke sport in welke provincie het meest populair is en kan dus bijvoorbeeld bevestigd of ontkracht worden dat schaatsen vooral een populaire sport is in de noordelijke provincies.

Daarnaast wordt de Populariteitsindex door Bureau Duodecim jaarlijks uitgevoerd zodat ook in de loop van de tijd inzicht ontstaat in de wijze waarop de populariteit van sporten verloopt.

Meer informatie

Voor meer informatie over de Populariteitsindex Sport 2009 kunt u contact opnemen met Marcel Demper via telefoonnummer 06-25244884 of per e-mail: demper@duodecim.nl

Populariteitsindex Sport 2009

	Populariteit (ranglijst)	Populariteits-index (P-index)	Aantal beoefenaars (ranglijst)	Deelname-index (D-index)	Belangstelling (ranglijst)	Belangstelling-index (B-index)
Voetbal	1	83,5	6	44,9	1	100,0
Fitness	2	48,5	1	100,0	4	26,5
Golf	3	40,4	20	11,1	2	52,9
Zwemmen	4	33,2	2	84,9	9	11,0
Tennis	5	29,1	8	28,4	3	29,4
Wandelen	6	26,7	3	64,9	8	10,3
Hardlopen	7	19,1	5	47,1	14	7,1
Wielrennen	8	19,0	4	48,4	16	6,4
Bowling	9	18,1	7	36,4	10	10,2
Hockey	10	16,1	32	5,8	5	20,6
Schaatsen	11	13,5	22	10,7	7	14,8
Dansen	12	12,6	10	24,0	12	7,7
Bridge	13	11,9	28	7,6	6	13,7
Badminton	14	11,1	9	27,1	25	4,3
Volleybal	15	11,0	16	15,6	11	9,0
Darts	16	10,6	12	20,4	13	6,4
Turnen	17	8,9	14	19,1	23	4,5
Skien	18	8,3	15	18,7	26	3,9
Judo	19	7,7	21	10,7	19	6,4
Biljart	20	7,4	13	20,0	32	1,9
Skaten	21	6,7	11	20,9	36	0,6
Basketbal	22	6,6	25	8,4	17	5,9
Schaken	23	6,6	24	8,9	20	5,6
Zeilen	24	6,5	26	8,0	15	5,8
Tafeltennis	25	6,3	18	14,7	28	2,7
Korfbal	26	5,9	34	5,3	18	6,2
Midgetgolf	27	5,8	17	15,6	33	1,6
Squash	28	5,6	27	7,6	22	4,8
Atletiek	29	5,3	33	5,8	21	5,0
Handbal	30	5,1	37	4,9	24	5,1
Paardensport	31	4,7	19	12,9	34	1,2
Dammen	32	3,6	30	6,7	30	2,3
Jeu de boules	33	3,5	23	10,7	38	0,4
Roeien	34	3,0	36	5,3	31	1,9
Waterpolo	35	2,7	43	1,8	29	3,1
Honkbal	36	2,7	42	2,7	27	2,7
Kanoen	37	2,3	31	6,2	37	0,6
Softbal	38	2,0	38	4,4	35	0,9